

neODPADni!

Název programu: **neODPADni!**

Autor: **Dana Kucharčíková**

Datum poslední aktualizace: **12. 12. 2024**

Doporučený věk účastníků: **10-13 let**

Délka programu: **120 min**

Místo realizace: **učebna**

Cíl programu:

- Cílem programu je omezit tvorbu odpadu v jeho prvopočátku.
- Účastníci si uvědomí nadměrné používání obalů, které vede k obrovskému nárůstu odpadů.
- Účastníci nachází způsoby, jak osobně mohu nadměrné používání obalů snížit.

Anotace: Žáci se v programu seznámí s problematikou nadměrného vytváření odpadu. Odhalí, co jej způsobuje a také hledají možnosti, jak mu předcházet. Blíže poznají praktické aspekty minimalizace odpadů – různé specializované výrobky, možnosti některé věci vyrobit svépomocí či nakupovat bez obalu.

Pomůcky: jmenovky, modré plátno na oceán, různé druhy plastového odpadu, košík s ekologickými variantami k jednotlivým výrobkům, kartičky – rozstříhaný trychtýř

Časová osnova programu:

- *Úvod: 20 min*
- *Oceán odpadu: 30 min*
- *Drobnička: 5 min*
- *Alternativy: 15 min*
- *Trychtýř: 20 min*
- *Reflexe: 30 min*

1. Úvod: Představení (lektor, organizace, pravidla, děti) + otázka: Kdybyste si teď mohli něco koupit, co by to bylo?

2. Poté odkryjeme v kroužku „moře“ s připraveným plastovým odpadem. Lektor vyzve účastníky, aby si každý vybral jednu věc. Účastníci mají za úkol o této věci povědět odkad pochází a k čemu slouží (+ kde se v moři vzala).

3. Drobnička – místa si vymění s odpadovou tematikou (plastový odpad, papír, sklo, kovy, ...)

4. Alternativy – po rozhýbání lektor pozve účastníky, aby se zapojili to think-tanku, ve kterém mají představit alternativu k dané věci, z první části programu, která plní stejnou funkci, ale nezpůsobuje odpad. K dispozici dá košík připravených „bezodpadových“ variant

5. Trychtýř – shrnutí, co mají společné jednotlivé ekologické varianty? (přírodní materiály, dlouhá životnost, opravitelnost, kvalitnější provedení...)

Jaké tedy máme možnosti snížit tvorbu odpadu? Účastníci dostanou za úkol z rozstříhaných kartiček sestavit co nejefektivnější síto pro snížení odpadu (určení pořadí kroků).

- Zamítněte, co nepotřebujete (nenoste domů zbytečnosti)
- Zredukujte co máte (dejte věcem druhou šanci – nabídněte ostatním, co nepotřebujete)
- Znovu použijte (co nemůžete zamítnout ani zredukovat) – vyhýbejte se jednorázovému zboží
- Zrecyklujte (co nejde omezit v předchozích krocích)
- Zkompostujte bioodpad

****Poznámka: Aktivita 2, 4 a 5 je možné zadat podle počtu a úrovně účastníků i do skupinek (dvojice-trojice).***

6. **Reflexe**

Jak se cítíte? Čím je to způsobené? Co bylo nejsložitější? Jak to vypadá u vás – kolik odpadu produkuje? Na jaké úrovni se nacházíte? V čem máte možnost se nejvíc posunout? Co vám brání jít ještě dál?

****Je možné zařadit i hru na třídění odpadu – modely popelnic tříděného odpadu + modelové druhy odpadu (případně kapesná verze se zalaminovanými žetony představujícími jednotlivé druhy odpadu k recyklaci do různobarevných popelnic). Hru je vhodné zařadit před, nebo po trychtýři.***